

Українська культура 8 клас

10-05-2024

Домашнє завдання

На уроці ми продовжили вивчати тему 2 «Матеріальна культура».

На домашнє завдання прошу уважно до кінця прочитати лекцію 2 (ст.6-9), подивитися презентацію «Форми Життя народів», письмово виконати вправу «Народні ремесла» з червоної папки (також додаю її до емейла). Відповіді до неї ви можете знайти у лекції 2 підручника (ст.6-9) та в презентації «Форми життя народів», яка є в додатку.

Отже, станом на тепер усі повинні:

- нанести назви етнографічних регіонів на контурну карту та виділити їх кольором (орієнтуватися, де саме який регіон знаходиться)
- виконати вправи 1.1., 1.2., з червоної папки
- письмово на окремому листку відповісти на питання на ст.9 підручника,
- зробити вправу «Народні ремесла та вироби».

З повагою, класний керівник 8го класу та вчителька Культури 8 кл.,
Оксана Заваденко.

Матеріальна культура:

Форми життя народів,
та їх вплив на культуру

Перші люди, ті котрі почали ходити на двох ногах, вели **мандрівне (кочове) життя** (nomadic life), де вони цілий день шукали за:

- їжею (food),
- безпечним нічлігом (a safe place to sleep)

· Якщо таке життя, чи вони мали час творити, малювати, думати, співати?

· Поясніть?

Почавши 40-15 тисяч років тому, деякі кочовики (nomads) знаходили печери, де мешкали довший час, і збирали їжу в одній околиці.

Це означало що вони винайшли:

- вогонь,
- Навчилися варити їжу (дає понад 50% більше енергії ніж неварений харч),
- спосіб зігрітися (вогонь і вбрання-хутра),
- спосіб ефективно полювати (кам'яна зброя).

В людей з'являється час робити щось інше, крім шукати за харчем, їсти і спати. Люди почали:

- малювати про свої пригоди на стінах печер
- прикрашати свої тіла фарбами та виробами із каменю і кості
- розказувати про пригоди коло вогню
- ховати померлих

Десь близько 10,000 років тому, наші пращурі винайшли спосіб вирощувати пшеницю, та приручати (tame) тварин.

· Що це означає для щоденного життя? Іншим словом, як змінюється спосіб життя?

- Мусять збудувати собі хату
- Мусять мати спосіб зберігати пшеницю
- Мусять збудувати охорону для худоби
- Мають більше вільного часу винаходити кращі способи техніки
- Мають більше вільного часу думати, творити і бавитися
- Початок приватної власності

Цей стиль життя називається

осілим

або по іншому

хліборобством

Поясніть це слово?

Осілий спосіб життя дає розвиток

- *індивіду (особі) та сімейній одиниці (family group),* яка працює у великому колективі суспільному (social group),
- Початок групового суспільства (a sense of common good and social responsibility)
- Початок приватної власності
- Розвиток культури та ремесел

В кочових народів:

- менше розвивається почуття індивіда, як важливої частини групи, тому що всі рішення приймає провідник,
- **дисципліна** в групі, підлеглої ватажку,
- весь колектив/плем'я мусить бути **сильним** та **агресивним**, щоб пережити з дня на день.

Пояснення!

- право сили переважає прагнення справедливості.

На території України, вже понад 6 тисяч років , населення займається **хліборобством**.

Археологи (**Хто це / що це таке «археолог»?**) знайшли на території України залишки Трипільської культури (часів неоліту). Вчені встановили, що ця культура процвітала на території західної частини України від Дніпра до Карпат впродовж 5800-3000 років до нашої ери.

Археологи знайшли в Трипільських розкопках знаки і зерна, які вказують що ранні українці вирощували:

- пшеницю (wheat),
- просо (millet),
- ячмінь (barley),
- бобові культури

Ранні українці, теж займалися **свійськими**
(domesticated) **тваринами**:

- вівці (sheep),
- худоба (cattle),
- свині (pigs),
- кури (chickens), та гуси (geese).

Теж займаються **садівництвом** (orchards) і
бджільництвом (beekeeping)

Трипільці розвивають:

- **нові знаряддя (tools)**, щоб обробляти землю (to work the land), та для виготовлення **кераміки**.
- **нові форми будинків** (new methods of building houses),
- **починають прикрашати** свої будинки, кераміку, себе щораз більш досконаліми (more and more sophisticated) прикрасами.
- починають будувати **великі поселення** – до 15,000 осіб – перші міста в Україні (**протоміста**).

- Подумайте що це означає для щоденного життя? Чи всі роблять те саме?
- Чи починають люди спеціалізуватися в праці?
- Що люди роблять із вільним часом?
- Що люди роблять і продуктами (зерном, глечиками, іншою керамікою, постоломи, сушеною рибою, хутрами), яких забагато для спожитку в одному племені?

Починається **торгівля** – із сусідніми племенами, кочовиками, пізніше з колоніями греків, персів, римлян та інших.

Торгівля також дає поштовх (gives incentive) ще більше розвивати товар, і **покращувати якість** (quality) та модерність продуктів.

Розвиток усілякого **ремесла** (crafts / trades) дає ще більший поштовх (accelerates) торгівлі, та **розвитку культури і рівня життя** (quality of life).

Найбільш розвинуті ремесла княжої та козацької доби були:

- **Ковалі** – blacksmiths

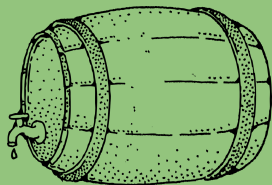

- **Теслі** – carpenters

- **Столярі** – cabinet makers

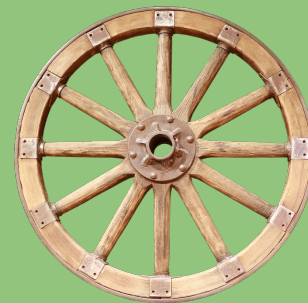
- **Бондарі** – coopers

• **Стельмахи – cartwrights**

Колодії - wheelwright

Мельники – millers

Пасічники – beekeepers

- **Воскобійники** – candle makers

- **Олійники** – oil presser - робили олію
- **Броварі** – brewers - робили пиво
- **Гончарі** – potters - робили вироби з глини (тарілки, миски, горщики, глечики, кахлі (плитки), цеглу, іграшки)
- **Кушніри** – furriers - обробляли хутра

- **Шевці** – cobblers, shoemakers
- **Ткачі** – weavers - ткали полотно
- **Кравці** – tailors - шили одяг
- **Ювеліри** – jewelers
- **Ливарі** – casters - робили дзвони
- **Гутники** – glass blowers - виготовляли скляні вироби
- **Різники** – butchers
- **Пекарі** - bakers

В кожній хаті займалися **малими промислами**:

- Пекли хліб
- Робили сир, сметану, масло
- Пряли нитки
- Ткали полотно і килими
- Вишивали
- Робили вибійки та витинанки
- Розмальовували власну хату
- Плели кошики
- Робили рибальські сіті

З кінця 19 ст. народні промисли почали занепадати. Чому?

Збереглися ті промили, що надєжать до прикладного мистецтва (які саме?).

Народні ремесла та виробы

Вправа - правильно сполучити три колони

виріб	ремісник	англійський відповідник
а. одяг	___ ганчар ___	1. candlemaker
б. борошно (мука)	___ пасічник ___	2. carpenter
в. свічки	___ кравець ___	3. shoemaker
г. дерев'яна будова	___ швець ___	4. miller
г. взуття	___ мельник ___	5. potter
д. керамічний посуд	___ воскобійник ___	6. tailor
е. мед	___ тесляр ___	7. beekeeper
<hr/>		
а. хліб	___ коваль ___	1. glassmaker
б. пиво	___ різник ___	2. brewer
в. колесо	___ пекар ___	3. carpenter
г. підкова	___ колодій ___	4. blacksmith
г. лавка	___ бровар ___	5. butcher
д. м'ясо	___ гутник ___	6. wheelwright
е. скло	___ столяр ___	7. baker
<hr/>		
а. замок	___ кушнір ___	1. locksmith
б. віз	___ олійник ___	2. caster
в. хутро	___ бондар ___	3. weaver
г. бочка	___ слюсар ___	4. cartwright
г. дзвін	___ ткач ___	5. oil presser
д. олія	___ ливар ___	6. furrier
е. полотно	___ стельмах ___	7. cooper